

О. М. Громадецький

аспірант кафедри державного управління
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

КОНСТРУКТИВІЗМ ТА ПОСТСТРУКТУРАЛІЗМ ЯК ТЕОРЕТИЧНИЙ ФУНДАМЕНТ ПОСТМОДЕРНОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ Ч. ФОКСА ТА Г. МІЛЛЕРА

Статтю присвячено виявленню наукових засад теорії постмодерного публічного управління Ч. Фокса та Г. Міллера. Доведено, що контингентне сприйняття публічних інститутів науковці ґрунтують на ідеях соціального конструкціонізму П. Бергера та Т. Лукмана. Обґрунтовано, що розуміння державної раціональності як техніки влади, що функціонує для нагляду та опіки над населенням, запозичується вченими у М. Фуко.

Ключові слова: соціальне конструювання реальності, рекурсивні практики, державність, інститути, управління.

Постановка проблеми. Чарльз Фокс та Г'ю Міллер у науковій роботі «Постмодерне публічне управління» [1] наводять обґрунтовані аргументи на користь того, що традиційне (ортодоксальне) державне управління перебуває у стані кризи та потребує заміни новою моделлю постмодерного ґатунку. Дослідники стверджують, що їхнє головне завдання полягає у формуванні та змістовому наповненні нової структури публічного управління, яка, по-перше, вирізняється контингентним сприйняттям суспільних інститутів, адже останні виникають як рекурсивні практики, а по-друге, стверджуватиме державну раціональність не як інституційно обтяжену єдність, а як владну техніку, що функціонує для турботи про населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові погляди Ч. Фокса та Г. Міллера досліджуються такими ученими, як Р. Бокс [2], Г. Маршал [3], М. Спайсер [4], П. Шілдз [5], Д. Фармер [6], Р. Хамел [7] тощо. Однак філософські засади постмодерного публічного управління є недостатньо вивченими.

Мета статті полягає у ґрунтовному аналізі теоретичного фундаменту постмодерного публічного управління Ч. Фокса та Г. Міллера, виявленні когнітивних зв'язків між таким управлінням і філософ-

ськими напрямками конструктивізму та постструктуралізму.

Виклад основного матеріалу. У пошуках теоретичних засад для власного наукового конструкту Ч. Фокс та Г. Міллер звертаються до соціального конструкціонізму як напряму конструктивізму – до теоретичної праці П. Бергера та Т. Лукмана «Соціальне конструювання реальності» (1966 р.) [8]. У ній міститься дослідження шляхів, за допомогою яких індивіди та соціальні групи беруть участь у формуванні соціальної реальності, яку вони самі й сприймають. Ключова ідея П. Бергера та Т. Лукмана полягає в тому, що поява та підтримка будь-якого знання відбувається за рахунок соціальних інтеракцій: «Найважливішою складовою частиною соціальних повсякденних взаємозв'язків, їхньою квінтесенцією є, на нашу думку, сприйняття людей одне одним у ситуації віч-на-віч, коли між індивідами здійснюється особлива комунікація. Ця комунікація є «вбиранням», інтерпретацією, а також обміном різною інформацією, що йде від зовнішньої системи виразності іншого (міміка, жести і так далі) і впливає з висловлювань цього іншого» [9, с. 147].

Соціальна реальність конструюється самими акторами, які діють у межах соціальної конвенції (домовленості) та спираються у своїй діяльності на «здоровий глузд». «Саме знання повсякденного світу є, згідно з П. Бергером та Т. Лукманом,

основою конструювання динамічної соціальної реальності. Саме вони, і це принципово важливо, роблять суспільство людським продуктом, є джерелом, з якого виростає суспільство як об'єктивна реальність і формується людина як породження суспільства» [9, с. 149].

За вказаного підходу соціальні конструкти постають інтерпретаціями реальності та об'єктами знання, які для власного існування повинні перманентно стверджуватися. «Соціально конструйована реальність, що є однією з найголовніших категорій цієї концепції, – динамічний процес, такий, що постійно розвивається; реальність безперервно відтворюється людьми під впливом її інтерпретації і знань про неї» [10, с. 82].

Відповідно, соціальний конструкт та ідея як його фундамент є нічим іншим, як штучно створеними культурними артефактами.

«Організаційна реальність, яку публічні адміністратори відчувають як потік та течію повсякденного життя, є соціально побудованою. Оскільки організаційна дійсність не нав'язується якоюсь безособовою чи матеріальною силою за межами людських груп, вона піддається регулюванню останніми. Слово «бюрократія» лише частково означає те, що роблять державні адміністратори, лише частково описує те, як вони це роблять, і навряд чи взагалі відповідає фактичним прагненням державних адміністраторів. Щоб визначити такі явища надійно, нам потрібно прорватися через концептуалізації, які оточують бюрократію та інститут, щоб побачити, із чого вони зроблені» [1, с. 82–83].

На думку творчого тандема, новаторство підходу П. Бергмана та Т. Лукмана полягає у поєднанні онтології (дослідження буття) та гносеології (дослідження пізнання). Цей крок стає можливим завдяки усвідомленню того, що люди, які прагнуть пізнати соціальну реальність, самі є її носіями. Спостерігачі соціальної реальності не можуть бути зовнішніми стосовно неї, а їхні споглядання не бувають невиправдано ізольованими від спостережуваних соціальних явищ. При цьому дослідники акцентують на номіналістичному характері конструктивістської онтології-гносеології.

На думку М. Вебера, бюрократія належить до тих соціальних структур, які, одного разу ствердившись повною мірою, постають фактично непорушними [11].

Однак Ч. Фокс та Г. Міллер пропонують протилежну гіпотезу, зазначаючи, що організаційні структури можуть бути значно м'якшими: «Ми не можемо просто ігнорувати агентства, інститути, бюрократичні структури та конституційні режими, але нам потрібен спосіб говорити про них, щоб уникнути їх перетворення на незмінні речі» [1, с. 83].

Підкріплює вказану ідею теза Е. Гідденса, який стверджував, що «переосмислення суспільних відносин або дискурсивна «натуралізація» історично контингентних обставин і продуктів людської дії є одним із головних вимірів ідеології в суспільному житті» [12, с. 26].

Е. Гідденс також прагне уникнути приписування людським конструкціям незмінності, що робить відповідні структури непохитними. Існує спосіб обліку систематики без приниження суб'єктивно-активної волонтаристської сторони, необхідної для конструктивізму. «Одна з основних амбіцій у формулюванні теорії структурування є мета покласти край кожній із цих спроб створення імперій. Основна область вивчення суспільних наук, згідно з теорією структурування, не є ані досвідом окремого актора, ані існуванням будь-якої форми соціологічної сукупності чи соціальних практик, що ствердилися в контексті простору і часу» [12, с. 2].

Вирішальним значенням для теорії структурування наділене поняття рекурсивності, повторення. Рекурсивність пов'язується зі звичкою. Люди з'являються не у вакуумі, вони народжуються у світі, сповненому значень, які вони відтворюють, хоч і не ідентично, для теперішнього і майбутнього. Люди демонструють рефлексивність власних рекурсивних звичних практик. Ця рефлексивність існує в межах потоку дії та взаємодії. Останні ж формуються за очікуваннями інших і створюються компетентними власними силами, схоплюючись, приймаючись та виконуючись у контексті цих очікувань. Такі компетентні прояви закріплюють і підтверджують ті межі, які стають структурами різної міцності та тривалості.

Попри те, що рекурсивні практики спрямовують і обмежують творчу активність людини, важливо підкреслити, що вони одночасно є прикладом для здійснення творчості. Мова за своєю суттю є схемою рекурсивної практики, прикладом того, що має значення. «Говоріння мовою є використанням конкретних слів та фраз із багатих запасів потенційних виразів та їхнім розгортанням за більш обмеженим складом граматичних формул. Є певні обмеження забезпечення конкретним запасом, але важко уявити собі міркування за межами цього запасу (деякі філософії вважатимуть це неможливим), те, що не може бути виражено. Мова обмежує розмовність, але це також є сприятливим засобом, за допомогою якого ми говоримо» [1, с. 84].

Досліджуючи змістову багатоманітність моралі (яка також є результатом соціального конструювання дійсності), А. Скрипник наголошує, що вона з'являється лише у вербальному контексті, та зазначає, що «базовою моральною операцією є оцінка дій іншої людини, їх засудження або схвалення. Спочатку така оцінка виражається в безпосередньому переживанні, пізніше завдяки символічній мові підпорядковується раціональним критеріям. Характерною особливістю моральної оцінки є її рекурсивність» [13].

Попри прив'язаність рекурсивності до звичних поведінкових патернів, людська поведінка в сукупності може змінити рекурсивні моделі. Такі зміни зазвичай трапляються як непередбачені наслідки скоригованої рекурсивної практики, що складається з урахуванням соціальної моделі. «Врядування та дискурсивний спосіб його реалізації можуть розглядатися як свідомі, взаємно рефлексивні спроби регулювати або спрямовувати граничні коригування випадкових змін у розвитку рекурсивних практик» [1, с. 85].

Указане означає, що соціальні системи та інститути не мають свого об'єктивного життя поза суспільними практиками груп індивідів, тобто можуть існувати лише всередині них. Відтак соціальна реальність є соціально побудованою або постійно соціально оновлюваною людськими моделями поведінки, регульованими рекур-

сивною практикою. «Найбільш глибоко вбудовані структурні властивості, залучені до відтворення суспільних сукупностей, є структурними принципами. <...> Ті практики, які мають найбільше просторово-часового вияву в межах таких сукупностей, можливо назвати інститутами» [12, с. 17].

Відтак соціальні інститути (зокрема, публічні) є продуктом розумової діяльності соціуму, які перманентно стверджуються у свідомості через мову як засіб взаємодії індивідів та їхніх груп, історично ретранслюються з певними відхиленнями та можуть набувати нових семантичних значень у ході рефлексій. Саме тому Ч. Фокс та Г. Міллер умовно визначають публічні інститути як соціальні «звички» людей. Інститути – це рекурсивні практики, пов'язані із привласненням ресурсів та правил. Останні можуть мати багато видів, не обмежуючись письмовими правилами, законами або стандартними робочими процедурами. Правила можуть бути типізовані відповідно до їхнього профілю в серії смуг між парними полярностями. Попри те, що вони здаються стійкими, коли розглядаються загалом, під час деталізації можуть сприйматися як рекурсивні практики із власними мікропроцесами та конкретними правилами, що стосуються міжособистісних взаємодій, групових відносин, відносин на рівні управління тощо. Отже, через повсякденне життя деталей здійснюється еволюційна трансформація рекурсивних практик. «Якщо задана реальність соціально побудована, ця реальність може і неминуче буде соціально реконструйована. Неминуча еволюція рекурсивної практики зазвичай трапляється як результат непередбачених наслідків та проникності цих кластерів рекурсивної практики до змін, ініційованих в інших місцях. Але вони також можуть бути скориговані за дизайном, оскільки рух організаційних змін доводиться незліченними прикладами» [1, с. 86].

Символіка інститутів та інституціоналізації означає контингентність, а не закріплення на всі часи. Ступінь інституційної фіксації дуже відрізнятиметься, але він ніколи не буде абсолютним. Інститути – це звички, а не речі. Вони можуть виглядати однаково упродовж десятиліть зовні, але

їхня практика обов'язково варіюватиметься залежно від «домішок» особистостей та історії, які формують норми та звички. Кризь покоління «домішки» самі собою змінюються. Деякі гештальтові формулювання в рамках передбачуваних інституційно фіксованих структур фактично змінять саму установу, навіть якщо вона має ту саму назву та зовнішні атрибути. Результатом є те, що людська історія створюється навмисними діями, але не є запланованим проектом.

Науковий тандем акцентує на тому, що не лише інститути не є непохитними, а також межі між публічним управлінням та його клієнтом (споживачем) не є раз і назавжди фіксованими. Для такого розуміння необхідно навчитись розрізняти сприйняття інститутів як елементів організаційної схеми або ж граф бюджетних асигнувань та їхню перцепцію, як структурцій. Лише за такого підходу стане можливим тлумачення управлінських практик не як бюрократичних проявів, а як дискурсивних подій.

Дослідники наполягають на тому, що «бюрократія» – це термін, який не охоплює усю діяльність державного сектора. Це поняття можливо розглядати як перекладене зчеплення, за допомогою якого розуміємо символ, що збирає різноманітні, часто суперечливі події і силою втягує їх під себе. Існує потреба розпакувати, дезагрегувати (в постмодерністській термінології – деконструювати) згуртовану агрегацію, розумову категорію бюрократії.

Правильно організована деконструкція – це не просто трибалістське звільнення чужої думки. Вона вимагає відстеження коріння явища, його генеалогії. Генеалогія бюрократії, за М. Вебером, розкриває раціональні, орієнтовані на контроль організації, які прагнуть механістичної, причинно-наслідкової детерміністичної методології. Соціальний конструктивізм дозволяє зрозуміти, що бюрократія не настільки конкретна і фіксована, як передбачала модель замкнутої системи. Найімовірніше, гіпотези та змінні – це конструкти запитів, у яких вони працюють.

Формальні інститути існують у контексті легітимізації ціннісних орієнтацій, які пов'язані з культурно-історичною кон-

тингентністю. Звички розуму впливають на те, як ми бачимо речі. Бюрократія не є нейтральним знаком у світі ідей. Знаки допомагають нам у формуванні того, що ми сприймаємо і як передбачаємо судження про це. Бюрократія як знак користується особливим статусом у цьому відношенні, оскільки це не лише ідея у своєму розпорядженні, але, як тільки вона розглядається як об'єктивна форма, слугує засобом контролю і поширення багатьох інших ідей. Проте бюрократія однозначно не має об'єктивності поза межами людської соціальної взаємодії. «Отже, для Гідденса та для Фокса й Міллера реальність побудована соціальними практиками, якими керують структурні властивості або рекурсивні практики, такі як формальні правила, неформальні конвенції та/або мова. Це ключовий аспект їхньої позиції, оскільки він порушує традиційний погляд на державні установи як монолітні, непримиренні структури, укомплектовані безіменними функціонерами, які виконують безглузді завдання. Більше того, це говорить про те, що агентські практики частіше не локалізовані і можуть змінюватися» [3, с. 4].

Підкріплення нового функціонального аспекту публічного управління дослідницький тандем знаходить через ревізію наукових праць М. Фуко, який зміг представити аналіз методів влади, зосереджуючи увагу не на «бюрократії», а на безпосередніх практиках та їх функціонуванні в аспекті догляду та контролю населення. Мислитель зосередив власну увагу на тому, як уряд вирішує різні суспільно-управлінські завдання (контроль епідемій, попередження хвороб, навчання тощо). Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що це відбувається за використання технологій конструювання та розмежування. Вони розгортаються як цілісні політичні технології, форма політичної влади, яка почала реалізовуватися через соціальне виробництво та соціальне обслуговування. «Необхідно було використати нові технології влади, щоб боротися з явищами населення, словом, взяти на себе управління, контроль та спрямування акумуляції людей (економічна система, яка сприяє накопиченню капіталу, та система влади, що визначає акумуляцію лю-

дей починаючи із XVII ст., корелюються і є нерозривними феноменами); таким чином, виникають проблеми демографії, громадського здоров'я, гігієни, житлових умов, довголіття та народжуваності» [14, с. 67].

Населення сприймається як набір категорій. Індивід є частиною населення. З'являється поділ на громадян та негромадян. Громадяни залучаються до виконання власних функцій: брати участь у суспільних процесах, голосувати, розвиватися тощо. Водночас вводиться типізація дій, а час перетворюється на цінність. Він стає лінійним і серіалізується, організовується в послідовності дії. Це технології дисципліни, або практика державності.

«Новітні технології влади склалися поступово і незумовлено в різних сферах суспільного життя. Однією з найважливіших технологій була «дисциплінарна влада». <...> Дисципліна, утворюючи «чарунки», «місця» і «послідовності», тим самим формує складний дисциплінарний простір, одночасно архітектурний, функціональний та ієрархічний. Простір усередині тюрми, лікарні, психіатричної лікарні заповнюється людьми, обов'язок яких – підкорюватися правилам внутрішнього розпорядку, тобто підтримувати заведену у цьому закладі дисципліну. Людина у всіх закладах такого типу невільна, вона – об'єкт владних стосунків. Ці стосунки пронизують увесь дисциплінарний простір: навіть архітектура таких закладів слугує прагненню зробити людину, яка перебуває всередині, об'єктом постійного нагляду і контролю» [15, с. 10–11].

Відповідно, управління стає центральним механізмом інтеграції громадської діяльності. Щастя людей є вимогою для виживання і розвитку держави. Держава та політика мають справу не тільки з людським щастям, але й із соціальною громадян. Управлінська діяльність поширюється на велику кількість вимірів суспільного буття: управління домом, душами, дітьми, провінцією, монастирем, релігійним ордемом, родиною тощо.

М. Фуко говорить про виникнення соціальної науки (зокрема, політичної), що має розглядатися в контексті нового стилю політичної раціональності, який слід сприй-

мати як нову політичну технологію. Раніше держава розумілася у трансцендентних термінах, що базуються на поняттях природного та/або божественного права. З державністю прийшла думка, що країна керується раціональними принципами.

Мистецтво управління, яке колись покладалося на метафору сім'ї як способу осмислення економіки, розвинуло іншу основу – населення. Тим не менше, сім'я лишалася цінною одиницею аналізу, оскільки на неї покладалася артикуляція демографічних даних та моделей споживання населення. Кінцевою метою управління став народ, а точніше – його благополуччя, що замінило попередню мету – владу правителя.

Указане переміщення цільового акценту є дуже важливим зрушенням, оскільки політичний дискурс переходить від розмови про конституції, структуру інституцій та законних виборів до розмови про розв'язання проблем населення, що, зокрема, переводить політичний дискурс безпосередньо на практику державного управління.

Державність перестає бути синонімом теорії держави, вона постає у вигляді аналізу діяльності державної влади, яка діє через методи та практику, раціональність та стратегії. Вона складається з раціонального знання таких речей, як державна політика, політична економія, життєві статистичні дані, соціальна статистика, соціальні науки тощо. Особливі види владних відносин організовуються шляхом урядової раціональності, що має наслідки для життя керованих. Попри те, що управління покладається на такі терміни, як «нейтральна компетенція» та «об'єктивний аналіз», очевидно, що все підкоряється владі державності.

Учення М. Фуко було спробою осмислити ті способи дослідження, які намагаються отримати статус науки, об'єктивуючи предмет. Мислитель визначає багато практик виключення, які покладаються на розробки соціальних наук, що породжують класифікаційні схеми, можливості контролю та утримання сегментів населення, використовуючи гуманітарні виправдання.

Індивід постає основною одиницею аналізу, в результаті якого формується

знання про населення. У матриці бази даних індивід є рядком, так званим записом. Його характеристики називаються змінними і стандартизуються у стовпцях таблиці. Кожна змінна може бути статистично розробленою для розрахунків норм, стандартів і відхилень. Людина є сукупністю категорій, які тією чи іншою мірою називають описовими. Людина стає безликою, перетворюючись на статистичну одиницю.

Однак для М. Фуко функція статистичних норм має протилежний ефект – видимість. Норма популяції є точкою порівняння для ретельної документації особи. Індивіди стають дуже помітними завдяки опису та оцінці. Водночас автономні, стратегічні акти самоідентифікації упродовж більшості робочих днів переповнені організованою специфікацією заходів та графіків і призначенням окремих осіб у певні простори та чини. Діяльність контролюється й описи передаються. Суб'єктифікований індивід тепер проаналізований у великій кількості маркетингових стратегій, занесений у численні бази даних, що містять інформацію про розподіл пенсійних виплат, тип крові, ризик для вітчизняної безпеки, кредитоспроможності тощо.

«Як техніка суб'єктивації, індивідуальна ідентифікація виражає спосіб самопізнання певного роду. Індивідуалізація вказує на спільність і соціальні проблеми, щоб підкреслити відмінності та соціальний конфлікт. Об'єкт, який має індивідуальність, стоїть осторонь (об'єктивно відрізняється) від соціального середовища, що забезпечує змістовний контекст для того, щоб ліцензія індивіда була унікальною» [1, с. 98].

Як зазначає Л. Хоу, «урядування – це форма влади, яка об'єднує людей у продуктивній системі, керуючи їхніми відносинами як між собою, так і з собою. Коли змінюються схеми влади, людина планомерно адаптується, перевиховується, перекваліфіковується, проводить повторні перемовини або знаходить себе в пошуках як власної, так і суспільної безпеки. <...> Урядування – це насамперед форма соціальної координації, за якої індивіди стежать за власною поведінкою та добровільно сприяють схемам влади» [16, с. 170–171].

Висновки і пропозиції. Постмодерністська візія публічного управління Ч. Фокса та Г. Міллера стала своєрідним запереченням фундаментального сприйняття традиційних для державно-управлінської царини категорій. Відтак інститут зображується набором рекурсивних соціальних практик, бюрократія – комплексом звичок, а управління – як специфічний набір методів, що використовуються для піклування та управління населенням. Контингентне сприйняття публічних інститутів науковці ґрунтують на ідеях соціального конструкціонізму П. Бергера та Т. Лукмана, а розуміння державної раціональності як техніки влади, що функціонує для нагляду та опіки над населенням, запозичується вченими у М. Фуко. Подальші наукові розвідки можуть бути спрямовані у бік дослідження прикладних аспектів постмодерного публічного управління.

Список використаної літератури:

1. Fox C., Miller H. Postmodern public administration. London, 2015. 192 p.
2. Box R. Dialogue and administrative theory & praxis: twenty-five years of public administration theory. *Administrative Theory & Praxis*. 2005. Vol. 27 (3). P. 438–466.
3. Marshall G. Book review of postmodern public administration by Charles Fox and Hugh Miller. URL: <https://digitalcommons.unomaha.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.ru/&httpsredir=1&article=1067&context=pubadfacpub> (дата звернення: 08.11.2018).
4. Spicer M. Reconciling postmodern public administration and constitutionalism: some reflections on the ideas of Stuart Hampshire. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/de70/f36e11992bae968b5c79d59d2857fcab7f49.pdf> (дата звернення: 07.11.2018).
5. Shields P. Classical pragmatism does not need an upgrade: Lessons for public administration. URL: <https://ecommons.txstate.edu/bitstream/handle/10877/3975/fulltext.pdf?sequence=1> (дата звернення: 09.10.2018).
6. Farmer D. The postmodern turn and the Socratic gadfly. *Administrative Theory & Praxis*. 1996. Vol. 18 (1). P. 128–133.
7. Hummel R. Post-modernism and a reasonable philosophy. *Administrative Theory & Praxis*. 1996. Vol. 18 (1). P. 45–47.
8. Berger P., Luckmann T. The social construction of reality: A treatise in the sociology of knowledge. New York, 1966.

9. Латышева Ж. Анализ оснований повседневного знания в теории социального конструирования реальности П. Бергера и Т. Лукмана. URL: file:///C:/Users/dell%2015z/Downloads/analiz-osnovaniy-povsednevnogo-znaniya-v-teorii-sotsialnogo-konstruirovaniya-realnosti-p-bergera-i-t-lukmana.pdf (дата звернення: 13.10.2018).
 10. Бородіна Д. Концепція соціального конструювання реальності П. Бергера і Т. Лукмана як інтерпретаційна схема дослідження іміджу міста. URL: file:///C:/Users/dell%2015z/Downloads/695-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1365-1-10-20161118.pdf (дата звернення: 23.10.2018).
 11. Weber M. From Max Weber: Essays in sociology. New York: Oxford University Press, 1946.
 12. Giddens A. The constitution of society: outline of the theory of structuration. Berkeley: University of California Press, 1984.
 13. Скрипник А. Мораль: многообразие понятий и смыслов. URL: <https://iphras.ru/skripnik.htm> (дата звернення: 22.10.2018).
 14. Foucault M. Truth and power. In the Foucault reader. New York: Pantheon Books, 1984.
 15. Федорова І. Соціальні механізми владного впливу на людину в контексті доктрини М. Фуко. URL: http://novyn.kpi.ua/2005-2/07_Fedorova.pdf (дата звернення: 24.10.2018).
 16. Howe L. Civil service reform and the political culture of governmentality: Massachusetts 1952–1981. Administrative Theory & Praxis 2001. Vol. 23 (2). P. 151–174.
-

Громадецкий А. Н. Конструктивизм и постструктурализм как теоретический фундамент постмодернистского публичного управления Ч. Фокса и Х. Миллера

Статья посвящена выявлению научных основ теории постмодернистского публичного управления Ч. Фокса и Х. Миллера. Доказывается, что контингентные восприятия публичных институтов ученые основывают на идеях социального конструкционизма П. Бергера и Т. Лукмана. Обосновывается, что понимание государственной рациональности как техники власти, функционирующей с целью надзора и опеки над населением, заимствуется учеными у М. Фуко.

Ключевые слова: социальное конструирование реальности, рекурсивные практики, государственность, институты, управление.

Ghromadetskyi O. Constructivism and poststructuralism as a theoretical foundation of postmodern public administration by C. Fox and H. Miller

The article is devoted to the identification of the scientific foundations of the theory of postmodern public administration by C. Fox and H. Miller. It is proved that contingent perceptions of public institutions are based on the ideas of social constructionism by P. Berger and T. Luckmann. It is substantiated that understanding of state rationality as a technique of power, functioning for the purpose of supervision and custody of the population, is borrowed by scientists from M. Foucault.

Key words: social construction of reality, recursive practices, statehood, institutions, management.